

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Constructing communities : clustered neighbourhood settlements of the Central Anatolian Neolithic ca. 8500-5500 Cal. BC

Düring, B.S.

Citation

Düring, B. S. (2006, March 16). *Constructing communities : clustered neighbourhood settlements of the Central Anatolian Neolithic ca. 8500-5500 Cal. BC*. Nederlands Instituut voor het Nabije Oosten, Leiden. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4340>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4340>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

STELLINGEN

BEHORENDE BIJ HET PROEFSCHRIFT VAN B.S. DÜRING: *CONSTRUCTING COMMUNITIES, CLUSTERED NEIGHBOURHOOD SETTLEMENTS OF THE CENTRAL ANATOLIAN NEOLITHIC, CA. 8500-5500 CAL. BC.*

1. De archeologie laat zich, ondanks een post-processueel jargon dat het tegendeel beweert, nog steeds te veel leiden door grote synthetische perspectieven, waarbij regionale tradities worden genegeerd en algemene sociaal-evolutionaire ontwikkelingen worden geschilderd. Hierdoor is er te weinig aandacht geweest voor de eigenheid van regionale culturen en voor de wijze waarop deze culturen in grotere ontwikkelingen passen. (Dit proefschrift, hoofdstuk 1).
2. Voor een begrip van prehistorische nederzettingen zijn grootschalige opgravingen van cruciaal belang. Dergelijke opgravingen hebben vaak een minder scherpe resolutie van gegevens dan sommige moderne projecten waarbij slechts enkele huizen worden opgegraven. Daarom zijn grootschalige opgravingen soms afgedaan als niet langer relevant. Deze zienswijze is kortzichtig omdat men bij grootschalige opgravingen datgene wat men verliest in detail, wint in overzicht. Beide manieren van opgraven zijn legitiem, en in het ideale geval kunnen ze worden gecombineerd. (Dit proefschrift, hoofdstuk 6).
3. Mede door de focus op de sociale en symbolische aspecten van materiële cultuur, die de archeologie sinds de jaren zestig van de vorige eeuw heeft gedomineerd, is het ethnoarcheologisch onderzoek naar materialen en technologieën te veel op de achtergrond geraakt. Een goed begrip van die aspecten is echter een onmisbaar eerste element in elk soort van archeologische reconstructie. (Dit proefschrift, hoofdstuk 3).
4. Het concept ‘stratigrafie’ is, ondanks de centrale plek die het inneemt binnen de archeologie als discipline, nauwelijks onderwerp van reflectie geweest, anders dan in puur technische zin (in de vorm van de zogenaamde Harris matrix en het gebruik van profieldammen). Enerzijds is dit te wijten aan een gebrek aan theoretische interesse in de archeologische disciplines waarbinnen men met complexe stratigrafieën te maken heeft, zoals de archeologie van het Nabije Oosten. Anderzijds is dit het gevolg van een opgraaftaditie die zich veelal richt op hetzij kleine sondages, hetzij monumentale gebouwen. (Dit proefschrift, hoofdstuk 3).
5. Bij het reconstrueren van Neolithische samenlevingen in het Nabije Oosten zijn archeologen te zeer uitgegaan van een model van autonome huishoudens als basiselement van de samenleving en is er te weinig oog geweest voor alternatieve vormen van huishoudens en de manier waarop deze in grotere verbanden zijn opgenomen. (Dit proefschrift, hoofdstuk 4, 6 en 9; Düring en Marciniak 2005).
6. De opmerkelijke continuïteit in locatie, oriëntatie, dimensies en indeling van de woongebouwen te Aşıklı Höyük en Çatalhöyük gedurende vele herbouwfases die tezamen een aantal eeuwen in beslag nemen, is niet te verenigen met een model waarin huizen het exclusieve bezit zijn van huishoudens. Veel waarschijnlijker is het daarom dat deze gebouwen eigendom waren van grotere sociale groepen, die de huizen verdeelden onder hun leden. (Dit proefschrift, hoofdstuk 4, en 6; Düring 2005a).

7. Vanuit een diachroon perspectief kan worden aangetoond dat eenvoudige woonhuizen te Çatalhöyük gedurende een sequentie van herbouwingen steeds meer rituele betekenis kregen, wat met name blijkt uit de toename in het aantal begravingen onder de vloeren van huizen. Uiteindelijk kregen sommige gebouwen hierbij een functie als de rituele focus van een grotere groep huishoudens, die bijvoorbeeld zijn doden daar begroef. (Dit proefschrift, hoofdstuk 6 en 9; Düring 2003; 2005a).
8. De ruimtelijke configuratie van de nederzettingen van het Neolithicum van Centraal Anatolië, die zijn georganiseerd in geclusterde buurtschappen van ongeveer 30 tot 40 huishoudens, wijst erop dat de buurtgemeente van centraal belang was voor mensen in deze cultuurhorizont. Het verdwijnen van de geclusterde buurtschappen in lagen V tot en met I te Çatalhöyük heeft te maken met de toegenomen autonomie van huishoudens. (Dit proefschrift, hoofdstuk 6 en 9; Düring 2001; Düring en Marciniak 2005).
9. Er is een opmerkelijke correlatie tussen de verbreiding van koffie in Europa en de opkomst van de wetenschap. Dientengevolge zou het creëren van behoorlijke koffievoorzieningen in de gebouwen van de universiteit de hoogst mogelijke prioriteit verdienen.